

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslojše štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2:50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 26.

V Ptuj v nedeljo dne 27. junija 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Lemberg od avstrijske armade zavzet. — Ruske armade nazadujejo pod krvavimi izgubami in zapuščajo Galicijo. — Nemci vjeli čez 58.000 Rusov. — Avstro-Ogrska in Nemčija je vjela doslej čez 1,610.000 sovražnikov. — Italijani v prvem mesecu vojne niso dosegli nobenega uspeha. — Izredno velike izgube Italijanov. — Lepi uspehi na morju. — Nemci odbili vse napade Francozov in Angležev. — Bulgarija ostaja nepristranska. — Povsod naprej!

Galicija, krasna zemlja,
pomladno solnce greje te,
drami iz spanja ti sinove . . .

Stotisoče grobov odpira
opojni klic veselja, sreče;
drami koščene tam mrliče,
ki so v smrtnem žrtvovanju
božanskem kri prelili zate.
Kot duh junaški vstaja vsak,
ki tekom mesecev desetih
izdihnil je na tvojih tleh,
ko azijatsko žrelo vražje
izbruhalo je milijone
prodanih sužnjev carja-zveri,
ko jih deset za enega
je vstajalo iz strelskih jarkov,
ko brez usmiljenja je vojna
kot satan sam vihtela bič . . .

Zdaj vstajajo te blede sence,
po zraku šepetanje grè:
zastave **naše** plapolajo,
zdobljen trinog je ruske sile —

Lemberg je naš!

Zavriskaj duša domovine!

Bog še živi!

In naš ponos in naše pravo
in naša kri in **cesar naš!**

Karl Linhart.

Naše in nemške armade so v zadnjih mesecih, zlasti pa v zadnjih tednih dosegle uspehe, kakor jih svetovna zgodovina ne pozna. Višek teh uspehov pa je zopetno zavzetje gališke prestolice Lemberga. Vojaški, še bolj pa moralni pomen te zmage še ni mogoče popisati. Gotovo je le eno: da je ruska milijonska armada premagana in razbita, da je Galicija v pretežnem delu zopet naša in da zmagovite naše armade v navdušenem naporu zasledujejo sovražnika. Že zapuščata civilno prebivalstvo Varšavo, že hočejo rusko prestolico iz Petersburga v Kijew preseliti; tisti car, ki je šele pred kratkim obiskal Lemberg, kakor da bi bilo to mesto za večne čase njegovo, beži zdaj iz Petrograda . . .

Čast in hvala našim in nemškim armadam, katerih imena so zapisana z zlatimi črkami v knjigi zgodovine!

Za ostale sovražnike, za požrešno Anglijo,

maščevanja žejno Francijo, za morilsko Srbijo in izdajalsko Italijo pa je ruska usoda pravi „memento mori“. Kajti isti grob jih čaka . . . Povsod zmaguje naše orožje in povsod vstaja iz potokov krvi dan naše ogrožene svobode!

* * *

Lemberg — zopet naš!

K.-B. Dunaj, 22. junija. Uradno se danes popoldne razglša:

Naša druga armada zavzela je danes po hudem boju Lemberg.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Zavzetje Lemberga.

(Avstrijsko uradno poročilo od srede.)

K.-B. Dunaj, 23. junija. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. Severno-zapadna in zapadna fronta pasa okoli Lemberga bila je v smeri ruske obrambene linije Zolkiew-

Straschill'ova grenčica iz zelenjave povzroči moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovce, vojake, romarje itd.

Mikolajew od velikih ruskih moči zasedena. Ob 5. uri zjutraj dne 22. junija vzela je v naskoku dunajska deželna bramba utrdbo Rzezna ob cesti Janow-Lemberg. Od severnega zapada silili so v tem času naši vojaki čez višočine vzhodno potoka Mlynowka naprej in so vzeli v naskoku nekaj šanc pred višočino Lysagoro. Tekom dopoldneva smo v nadaljnjem napredovanju proti mestu ostale utrdbe in trdnjavske priprave severno-zapadne in zapadne fronte v krvavem boju vzeli. S tem je bila ruska fronta nanovo prebita in sovražnik, ki je imel zopet težke izgube, knazadovanju prisiljen. Naši vojaki vsilili so v zasledovanju do vzhodne in severno-vzhodne strani mesta ter so prečkali južno Lemberga cesto, ki vodi v Mikolajew. Pod veseljem prebivalstva došel je general kavaljerije pl. Böhm-Ermolli ob 4. uri popoldne z vojniki 2. armade v Lemberg. Tadi pri Zolkiewu in vzhodno Rawaruskę so Rusi v nazadovanju. Posamezni napadi nasprotnika ob Tanewu bili so zavrnjeni. Danes ponoči nastopil je sovražnik med Sanom in Vislo ter v gorski pokrajini Kielce nadaljno umikanje, povsod zasledovan od zveznih vojakov. Ob Dnjestru je splošni položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče. V zdaj preteklem prvem vojnem mesecu niso Italijani nobenih uspehov dosegli. Naši vojaki na južnem zapadu držijo kakor začetkom vojne svoje postojanke na ali blizu pri meji. Ob Sočini fronti v utrjenem obmejnem prostoru Flič-Malborget, ob Karniškem robu in na vseh frontah so se vsi poskusi sovražnikovega napredovanja pod težkimi izgubami izjalovili.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 23. junija (W.-B.) Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Včeraj vzeli smo pod ogenj trdnjavo Dünkirchen, sovražnikovo zbrano vojaštvo pri krajih Bergon in Haontschoote, Fournes in Kassel. Na višočinah Maase nadaljevali so Francozi s svojim poskusom prodiranja brez najmanjšega uspeha. Doselej smo vjeli 230 neranjenih Francozov, med njimi 3 oficirje in zaplenili 7 strojnih pušk ter 20 „minenwerferjev.“ V Voge-

Naš general Pflanzer-Baltin

Naša slika kaže zasluženega vojskovodje avstrijske armade v južno-vzhodni Galiciji, ge-

frh. v. Pflanzer-Baltin

nerala Pflanzer-Baltin, ki je Ruse v njih postojankah napadel in nazaj vrgel.

zah vzeli smo v naskoku višočino 631 pri Ban de Sapt. Vjeli smo 193 Francozov, 3 strojne puške in več družega materijala.

Vzhodno bojišče. Nič novega. Južno-vzhodno bojišče. Včeraj popoldne so avstro-ogrski vojaki Lemberg v naskoku vzeli, potem pa ponoči Szerek med Dnjestrom pri Mikolajewu in Lembergu. Bolj severno je v zasledovanju linija vzhodno Lemberg-Zoltancze - Turynka severno-vzhodno Zolkiova dosežena. Pri Rawaruskę je položaj nespremenjen. V kotu Sana in Visle in levo zgornje Visle pričenjajo se Rusi nazaj pomikati.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zadnji dnevi Rusov v Przemyslu.

K.-B. poroča: Neki v boju stoječi, preje v Przemyslu štacionirani višji oficir poslal je o zadnjih dneh Rusov v Przemyslu sledeča poročila:

V Przemyslu ostali svojci moje žene so bili, vkljub temu da so dajali ruskim oficirjem hrano in stanovanje, od začetka osvobodilnih bojev vedno bolj mučeni; 23. maja, ko je utrdba Pralkowce kot prva padla, odgnali so jih Rusi kot „špijone“. Dvornega svetnika N. je neki državni pravdnik obtožil, da je imel telefonično zvezo z našimi vojaki. Kako smešno! Čez glavo Rusov, brez radiotelefografije! Bil je v domači obleki, brez da bi se mu dalo le eno minuto časa za preobleči, s tepežem iz svojega stanovanja izgnan; brez da bi se mogel od svoje, v kuhinji se nahajajoče žene posloviti, so ga odpeljali. Potem so vlekli kozaki njegovo ženo v naskromnejši domači obleki, v copatah, v ječo. Njun otrok, 10-letni deček, se ni dal od nobenih groženj prestrašiti in je v primerni oddaljenosti očetu sledil. Čakal je pred ječo, dokler niso vojaki očeta odgnali. Ko je dvorni svetnik na pozdrav nekega znanca odgovoril, so ga vojaki topli. Neka ženska je pravila, da je videla dvornega svetnika umorjenega v cestnem jarku ležati. Obtožbo so le zaradi tega napravili, da so zamogli njegovo stanovanje izropati.

85-letni oče moje žene, major N. ležal je težko bolan v postelji in se ni zamo-gel ganiti. Postavili so tri kozake pred vrata sobe in pričeli krasti ter ropati. Vse, kar ni bilo pribito, so vzeli: srebrnino, obleko, klobuke in tepihe. Vse so djali v kiste; pri temu so bili ruski oficirji voditelji in razdeljitelji. Razbili so zrcala, štatete, slike, pohištvo, celo one v sobi starčka, ki si ni mogel pomagati. Starčka so pustili 10 dni ležati, brez da bi se zanj brigali. Neka stara, kot blazna spoznana dekla mu je naskrivnem nekaj hrane prinašala. Končno so hoteli kozaki hišo zažgati, brez da bi starčka ven spravili. Sosedu so prosili za njegovo življenje. Pomanjkanje petroleja in hitri beg, ko so naši prišli, so to neorečo preprečili. Popisati ni, kakšen je bil starček, ko sem ga zopet videl. Pravi strah iz kože in kosti, z globoko ležečimi očmi, brez besede, v krčevitem joku. Bržkone je to vse posledica maščevanja Ruso filov, katere je dvorni svetnik N. strogo a pravično sodil.

Pripovedovalec končal je svoje poročilo z besedami: Bog kaznujte barbare!

Cesar Viljem na ruski fronti.

K.-B. Berlin, 21. junija. Wolffov urad poroča: Cesar Viljem prisostvoval je pri Beskidnemu kôru boja za Grodek-linijo zapadno Lemberga.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 20. junija. Uradno se raz-glaša:

Rusko bojišče. Nadaljevanje krepke ofenzive zveznih armad vodilo je včeraj v bitki pri Magierow-Grodeku do zopetne polne zmage čez sovražne armade. Po premaganju Sana in zopetnemu zavzetju Przemysla

izsilil je uspeh zveznih vojakov v bitki med Lubaszowka in zgornjim Dnjestrom dne 15. junija nadaljno nazadovanje sovražnika, ki je medtem pridobil še nove moči. Izgnal se je takrat pod težkimi izgubami v vzhodni in severno-vzhodni smeri nazaj. V naslednjih dneh zbralo je rusko vrhovno armadno vodstvo varstvo gališke prestolice še enkrat ostanka premaganih armad, da bi naše napredovanje v močni in dobro pripravljeni Wereszyca-postojanki vstavile. Po hudem boju je naval junaških zveznih vojakov tudi tokrat vso rusko fronto pretresel. Ze v popoldanskih urah bila je sovražnikova postojanka v napadnem prostoru armade generalobersta pl. Mackensen okoli Magierowa prebita. Sovražnik pričel je nazaj hiteti proti Rawaruskę in Zolkiewu, medtem ko se je ob Wereszyci še hudo branil. Ponoči vzeli so v naskoku del armade Böhm-Ermolli sovražne postojanke na obeh straneh Lemberške ceste; obenem vsilili so ostali kôri te armade povsed v glavno sovražnikovo postojanko. Od 3. ure zjutraj so Rusi na celi bojni fronti v nazadovanju, ravno tako v smeri proti Lembergu, kakor tudi severno in južno od njega. Zavezne armade zasledujejo.

Zopet je padlo na tisoče Rusov in mnogo vojnega materijala v roke zmagovalca.

Na zgornjem Dnjestru pričel je sovražnik svoje postojanke izpraznjevati.

Na fronti armade Pflanzer napadal je nanovo na raznih krajih, bil je pa pod jake težkimi izgubami nazaj vržen.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Avstrijsko poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 21. junija. Uradno se danes opoldne razglaša:

Rusko bojišče. Zvezni vojaki so v zasledovanju do Zolkiewa blizu Lemberga in južno mesta do potoka Szczerek dospeli. V teh linijah stoječe ruske moči bile so povsod napadene.

Pri Mikolajewu in Zydaczowu stoji sovražnik ob Dnjestru.

Vojaki armade Pflanzer odbili so zopet hude napade Rusov jugo-zapadno Podoga Zloty pri Zalesczyki in v Besarabski obmejni pokrajini, to pa pod najtežjimi izgubami za sovražnika.

Ostali položaj na severnem vzhodu je nespremenjen.

Italijansko bojišče. V noči na 20. t. m. odbili so naši hrabri vojaki pri Plavi zopet dva italijanska naskoka. Tu je prišel neki italijanski oficir z belo zastavo in nekim hornistom pred našo postojanko, da bi povedal neko pronojo svojega brigadnega komandanta. Ker se te dve osebi niste mogli s pismenim pooblastilom kot parlamentarji izkazati, se ju je prijel v sta vojna vjetnika.

V pokrajini severno-zapadno Krna vrgli smo sovražnika iz nekega sedla; pri temu so se oddelki Debreczinskega honved-infanterijskega polka posebno odlikovali. Naša težka artiljerija se je uspešno boja udeležila.

Na koroški meji napadel je nasprotnik vzhodno Plöckena, kakor vedno brez uspeha.

V tirolski obmejni pokrajini se ni prigodilo ničesar bistvenega. Ogenj italijanske težke artiljerije proti našim utrdbam je brez vpliva.

Dne 19. t. m. obstreljeval je naš torpedni čoln uspešno tange in pristaniške naprave v v Monopoli; naši pomorski letalni stroji so z bombami kolodvore v Bari in Brindisi poškodovali.

Jugo-vzhodno bojišče. Na tem bojišču se v zadnjem času ni zgodilo ničesar.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo od pondeljka.

K.B. Berlin, 21. junija. (W.-B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Proti fronti severno Arrasa omejil se je nasprotnik večinoma na artiljerijski ogenj; le severno Souheza se je izvršil infanterijski napad, katerega smo zavrnili.

Zapadno Soissons napad se je posamezni francoski napad proti naši postojanki zapadno Moulina sous Touvent.

Na zapadnem robu Argonne nastopili smo z napadom. Würtemberžani in nemška deželna bramba vzeli so v naskoku na dva kilometra fronte širokosti več druga za drugi ležečih obrambnih linij in so prizadeli Francozom pri njih brezuspešnih protinapadih najtežje izgube. Plen tega boja znaša 6 oficirjev, 623 mož, 3 strojne puške in 3 „minenwerferje.“

Na visočinah Maase napravili so Francozi proti našim postojankam ob Grande Tranche večer 5 močnih napadov; zapadno ceste so se ti napadi v našem ognju izjalovili; vzhodno ceste vsilil je nasprotnik v dele naših postojank; deloma je že zopet pregnan.

Vzhodno Luneville vzeli smo naše predstraže pred premočnimi sovražnikovimi močmi na glavno našo postojanko nazaj.

V Vogeza h bili so sovražni protinapadi v Fechtovi dolini in južno krvavo zavrženi. Ponči smo, da preprečimo nepotrebne izgube, izpraznili vas Metzeral, ki jo je francoska artiljerija razrušila.

Vzhodno bojišče. V pokrajini severno-zapadno Szawel in vzhodno zgornje Dubice ponesrečilo se je več deloma od močnih ruskih moči napravljenih napadov.

Jugo-vzhodno bojišče. Armada generalobersta pl. Mackensen se bori za Lemberg in Zolkiew; Rawaruska je v naši roki. Zapadno Rawaruske bil je sovražnik včeraj od nemških vojakov napaden in vržen.

Dne 19. in 20. junija se je na bojnem polju med Zanowom in Magierowom okoli 9 500 Rusov vjelo in zaplenilo 8 kanonov ter 26 strojnih pušk.

Najvišje armadno vodstvo.

Boji pri Plavi.

K.B. Dunaj, 20. junija. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: O bojih za prehod pri Plavi se poroča še sledeče posameznosti:

Italijani so več dni zaporedoma neprenehoma iz več kot 100 kanonov postojanke naših vojakov obstreljevali. Ko so bili prepričani, da so s tem ognjem naše pozicije zrušili, napravila je tretja italijanska divizija napad. V velikem miru pustili so naši infanteristi nepadalne kolone na kratko distanco blizu priti in so pričeli potem grozoviti ogenj. Italijani pa, v katerih vrstah so se nahajali mnogi v tripolitanski vojni izkušeni vojaki, niso vkljub velikim izgubam odnehali od napredovanja, zlasti ker so opazili, da nimamo pred našimi postojankami žice. Kakor blazni so se navalili. Prišlo je do groznega boja moča proti moču, s puškinim kopitom, lopato, kamenjem in nočem, celo z zobmi. Ta napad se je še dvakrat ponesrečil. Italijani so poskusili še tretjič napad, zopet brez uspeha. Ko je bil njih odpor konečno zlomljen, nastopili so nazadovanje in pustili tam mnogo mrtvih in ranjencev.

58.000 Rusov vjetih.

(Nemško poročilo od torka.)

K.B. Berlin, 22. junija (W.-B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Boji severno in zapadno Lemberga se nadaljujejo.

Zapadno Zolkiewa bili so Rusi danes ponoči k nazadovanju iz svoje postojanke prisiljeni.

Nemški vojaki in v njih sredini se boreči avstro-ogrski armadni kôrso od 12. junija, to je od začetka njih zadnje ofenzive iz pokrajine pri Przemyslu in Jaroslavu vjeli 237 oficirjev, 58.000 mož in zaplenili 9 kanonov ter 136 strojnih pušk.

Najvišje armadno vodstvo.

Rusko nazadovanje.

K.B. Dunaj, 20. junija. Uradno se razglša z dne 20. junija 1915 ob 10. uri dopodne:

Iz cele fronte iz Wereszyca linije nazaj vrženi so Rusi od danes zjutraj 3 ure povsod v nazadovanju.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Velike izgube Lahov.

Iz Lugana poročajo: Neki tu-sem došli milanski zastopnik švicarskih listov poroča, da prihaja vsak dan še vedno 10 do 12 vlakov z ranjenci skozi Milan v srednjo Italijo. Ljudstvo v Milanu, kjer se je najbolj na vojsko hujskalo, je že hudo potrto. Na glavnem trgu napravile so delavske žene že opetovano velike demonstracije proti draginji in vojni. — Celo v milanskih uredništvih govori se o naravnost grozovitem številu v dosedanjih obmejnih bojih padli Italijanov. Praviijo, da je padlo 30.000 do 40.000 Lahov.

Avstrijsko poročilo od torka.

K.B. Dunaj, 22. junija. Uradno se danes opoldne razglša:

Rusko bojišče. Boji za Lemberg trajajo naprej. Ruska obrambena postojanka južno mesta bila je včeraj v prostoru Dornfeld od naših vojakov predrta; zavzeli smo tudi na raznih krajih prehode čez potok Szczorek. Posamezne utrdbe na zapadni in severno-zapadni fronti Lemberga so po hudih bojih, v katerih se je dunajska deželna bramba posebno hrabro borila, v naši lasti.

Nemški vojaki vzeli so v naskoku visočine zapadno Kalikowa in so odbili vse protinapade Rusov pod težkimi izgubami za sovražnika.

Južno Dnjestra je splošni položaj nespremenjen. Tudi včeraj so vojaki armade Pflanzler, kjer so bili napadeni, Ruse pod težkimi izgubami nazaj vrgli.

Ob Tanewu in v Poljski se položaj spreminil.

Italijansko bojišče. Pri Plavi se je zopet nekaj sovražnih napadov odbilo. Neki italijanski letalec metal je pri Gorici brezuspešno bombe.

Na vseh frontah postrelja sovražnik mnogo topovske municije, drži se pa drugače pasivno.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Eden in pol milijona vjetnikov.

Veliki berlinski listi so na podlagi uradnih obvestil izračunali, da se je dne 14. junija nabavilo v Avstro-Ogrski in Nemčiji več kot eden in pol milijona, natančno 1,610 000 vojnih vjetnikov. Med temi vjetniki je 1,240 000 Rusov, 255 000 Francozov, 24 000 Angležev, 41 000 Belgijcev in 50 000 Srbov. Najbolj prizadeta je torej Rusija, ki je seveda tudi največji človeški rezervoar. V teh številkah pa vjetniki zadnjih tednov (od 14. junija naprej) še niso vračunjeni.

Revolucijsko gibanje na Ruskem.

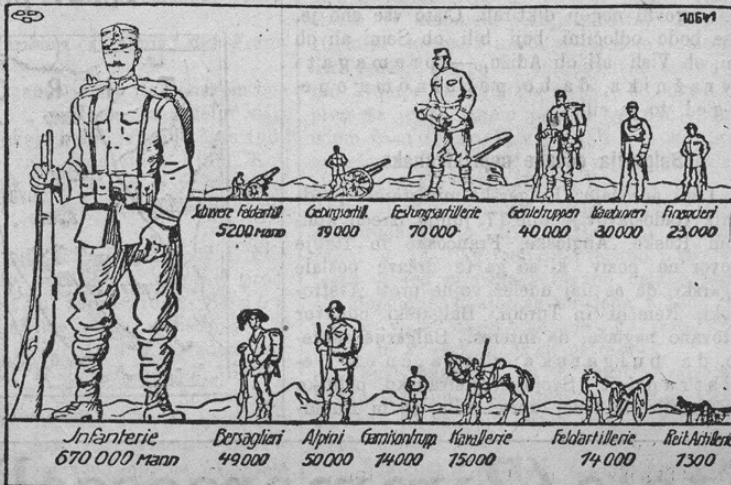
List „Tidend“ poroča iz Petrograda: Celoletni železniški promet s provincami ob Baltičkem morju je zopet vstavljen. V Revalu so se pretekli petek vršile poulične revolucijske demonstracije, kjer so se vršili krvavi spopadi. Govori se, da je 15 oseb ubitih, nad 60 oseb pa ranjenih. Še večji in nevarnejši izgredi so se vršili v Moskvi in drugih večjih mestih. Ruska cenzura skuša sicer vsako poročevanje o teh revolucijskih dogodkih zadržati, ali polagoma se bode že resnico izvedelo. Gotovo je, da vsled zadnjih velikanskih ruskih porazov v Galiciji v državi krvavega carja vré in da se širi obupna nezadovoljnost, ki bode prav kmalu povzročila vihar po celi državi.

Švica grozi.

Italijanska vlada je glasom poročil vstavila prevažanje živil čez italijansko ozemlje v Švico. Ker gorata Švica seveda nima sama dovolj žitja in drugih poljskih pridelkov, da bi mogla izhajati, jo je omenjena italijanska prepoved hudo zadela. Švica zdaj grozi, da bo iztirala vse italijanske državljane, ki žive na njenem ozemlju, če bi se z italijansko vlado ne bi mogla spo-

Vojna moč italijanske armade.

Polna vojna moč italijanske poljske armade znaša okroglo 1 milijon mož in 824 bataljonov, 180 eskadronov, 360 baterij, 475 kompanij trdnjavske artiljerije in tehničnih vojakov. Skupno število italijanskih kanonov znaša okoli 1 440. Naša slika predočuje na zanimivi način to moč italijanske vojske, ki bode naše čitatelje gotovo zanimala.

Die kriegsstarke italienische Feldarmee.

razumeti glede dovoza živil. Pomisliti se mora, da je teh Italijanov, ki bivajo na Švicarskem, več kot 200.000 duš.

Angleška križarka potopljena.

K.B. Berlin, 21. junija. Uradno se razglša:

Dne 20. junija napadel je eden naših (nemških) podmorskih čolnov okoli 100 morskih milj vzhodno od Firth of Forth neko angleško pancersko križarko Minotaur-razreda. Torpedo je zadela. Učinek pa podmorski čoln ni mogel več opazovati.

Namestnik šefa admiralnega štaba: pl. Behncke.

* * *

Križarke „Minotaur“-razreda so 150 metrov dolge in imajo 755 mož posadke. Oboroženi so s štirimi 28.4 cm kanoni, desetimi 19 cm, šestnajstimi 7.6 cm kanoni; nadalje imajo 5 strojnih pušk ter 5 torpednih cevi.

Angleške skrbi zaradi ruskega poraza.

K.B. Kopenhagen, 22. junija. List „Köbenhavn“ piše: Neki izvrstni angleški vojaški pisatelj objavlja v „Weekly Review“ članek, v katerem izračuna, da napravi ruski poraz en milijon najboljših nemških vojakov za zapadno fronto prostih. Nemški napad proti Francozom in Angležem se bode potem zgodil v velikansko močjo in s porabo grozovitih tehničnih vojnih sredstev. Pisatelj pravi, da bodo morale Anglija, Francoska in Belgija vse svoje moči porabiti, le da se branijo; tudi dvomi pisatelj, da se bode zgodilo to branjenje brez izgube zemlje. Nemci so izredno močnejši glede streliva in kemikalij. Angleška industrija zamogla bode šele v treh mesecih nemško doseči. V prihodnjih treh mesecih morajo bitito reje zapadne velesile na najgrozovitejše pripravljene. Pomanjkanje streljiva je za napad posebno odločilno. Pisatelj pravi potem, da angleško ljudstvo bode trpi, medtem ko rudniški lastniki in žitni trgovci cela premoženja zaslužijo. Treba je organizirati vso ljudstvo za izdelovanje streliva in vojno službo.

(Iz tega je razvidno, da se na Angleškem in Francoskem širi hudi strah pred nemškimi armadami. Usoda Rusije je pravi „mene tekel“ za vse naše sovraže! Op. ur.)

Eno leto vojne.

Nemški vojaški kritik major Schreiberhofen piše:

Čez šest tednov bo eno leto, odkar se je začela svetovna vojna. Vendar doslej še ni nikjer videti, da bi se bližal konec. Nasprotno! Angleži se delajo, kakor da bi šele sedaj začeli napejati vse sile, Italija je poslala na bojišče svoje prve armade in vse države pripravljajo rezervno moštvo, orožje in municijo za vse slučaje. Iz vsega tega je razviden trdni sklep, sovražnika ne samo premagati, ampak uničiti, — ne samo toliko in toliko ozemlja zasesti, ampak žrtvovati sovražnika, da se mu bodo mirovni pogoji diktirali. Čisto vse eno je, če se bodo odločilni boji bili ob Seini ali ob Reni, ob Visli ali ob Adižu, — premagati sovražnika, da bo popolnoma onemogel, to je cilj.

Bulgarija ostane nepristranska.

Listi poročajo: Bulgarski ministerski predsednik Radoslavov je dne 17. junija izročil konzulom Ruske, Angleške, Francoske in Italije odgovor na poziv, ki so ga te države poslale Bulgarski, da se naj udeleži vojne proti Avstro-Ognski, Nemčiji in Turčiji. Bulgarski odgovor opetovano naglašja, da interesi Bulgarije zahtevajo, da bulgarska vlada čuva nepristransost. Svojo nepristransko politiko bi Bulgarija le tedaj spremenila, če bi Rumu-

nija, Srbija, Grčija in Turčija prepustile Bulgariji vse tisto ozemlje, katero je zveza naših sovražnikov v zadnji noti ponudila Bulgarski. To ozemlje bi bilo: Od Rumunije Dobruđa, od Srbije in Grčije Makedonija, Kavala in Saloniki, od Turčije črta Enos-Midia. Stališče Bulgarije je, da ji je le tedaj mogoče spreminiti svoje nepristransko stališče, ako se imenovana ozemlja takoj prepustijo Bulgariji.

Iz tega bulgarskega odgovora je razvidno, da Bulgarija zopetno odklanja ponudbe naših sovražnikov. Položaj na Balkanu za nas torej ni tako nevaren, kakor se je to od gotove strahopetne strani slika.

General d'Amade ranjen.

K.B. Rim, 19. junija. „Giornale d'Italia“ poroča iz Kaire: Francoski general d'Amade bil je pri nekem izkrvalnem boju v Dardanelah ranjen. Turška granata odtrgala mu je dva prsta in ga je tudi na hrbtu ranila.

Preselitev ruske prestolice?

K.B. Stockholm, 23. junija. Ruski pravosodni minister predlagal je, da se premesti rusko prestolico iz Petersburga v neko drugo rusko mesto. Ne misli se pa, kakor preje nameravano, Moskvo za prestolico povzdigniti, marveč neko mesto v Krimu ali pa Kijew.

Civilno prebivalstvo zapušča Varšavo.

Listi poročajo, da je na povelje Nikolajeviča pričelo 100.000 civilnih oseb Varšavo zapuščati. Razun vojaštva in uprave armade ostanejo le državni uradniki v Varšavi. Rusija se torej že boji za svojo poljsko prestolico.

Velika turška zmaga.

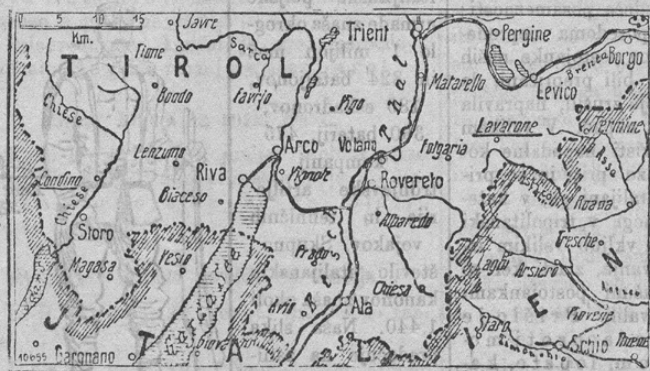
K.B. Konstantinopol, 23. junija. Veliki stan naznanja: Na kaukavski fronti so naši iz smeri Olty nastopivši vojaki s številnimi napadi močno sovražnikovo desno krilo z uspehom proti vzhodu pregnali. Predvčeranjem zavzeli so naši važne sovražnikove postojanke in so napravili mnogo plena.

Poročila iz Erzeruma pravijo, da so Turki v zadnjih dneh proti Rusom uspehe dosegli. Sovražnik je imel velike izgube in beži v neredu, zasledovan od Turkov. Ruski vjetniki pripovedujejo, da vlada v ruski armadi velika beda in lakota in da so se zgodili pulti v Baku, Moskvi in Stvaropolu.

Narščanje revolucije na Ruskem.

Iz Sofije poročajo, da je notranji položaj na Ruskem vedno nevarnejši. Prišlo se je zopet revolucionjsko gibanje, ki je oblasti zelo prestrašilo. Vesti o ruskih porazih so to gibanje še povečale. Že zdaj mora vlada zaradi nemirov večje za Galicijo določene vojaške oddelke doma obdržati. Boje se, da bode revolucija še bolj narastla, kadar se poraze natančneje izve.

Težki poraz Lahov na južnem Tirolskem.

Die Schlappen der Italiener in Südtirol.

Na italijanskem bojišču bil je neki regiment alincev, ki je na višini Lavarone poskusil napad, hudo tepeni. Alinci so izgubili več sto mož in so morali zbežati.

Začetki italijanskih bojev so bili doslej za laške izdajalce povsod jako neugodni.

Naša slika nam predčuje pozorišče teh bojev na južnem Tirolskem.

Uspešni napad naše mornarice.

K.B. Dunaj, 19. junija. Uradno se razglša: Dne 17. in 18. junija je več naših križark in torpednih čolnov napravilo vožnjo ob italijanskem obrežju od državnih meja pa do Fano. Pri temu je poškovalo semaforske postaje na izlivu Tagliamonta in pri Pesaru ter železniški most pri Rimini čez reki Montauro in Arzila potom streljanja iz topov; en italijanski parnik so potopili, moštvo rešili. Vsi naši parniki so nepoškodopani nazaj prišli.

Podpore družinam in invalidom.

Cesarska naredba z dne 15. junija določa za vojake, ki so postali invalidi in za njihove svojce in za svojce na bojišču padlih vojakov sledeče:

1. Podpore se bodo izplačevale še tudi nadalje svojcem vojakov, ki so bili sicer poklicani pod orožje, a so bili pozneje izpuščeni iz aktivne vojaške službe ter v slučajih, v katerih je že potekla postavno določena doba za izplačevanje podpor. Podpore se bodo izplačevale v polni ali v zmanjšani izmeri še nadalje.

2. Za moštvo, ki je postalo v sedanji vojski invalidno, za svojce invalidnega moštva ter za svojce na bojišču padlih, pogrešanih ali umrlih vojakov se določa, da bodo dobivali državno podporo tudi v takih slučajih, ki sicer niso zakonito določeni, katere je pa vlada potom naredbe določila.

Podpore se bodo izplačevale le tedaj, če bo dokazano, da je prošnik potreben podpore in sicer začeni od tistega dneva, od katerega naprej ima dotičnik pravico do podpore, v slučajih pa, če bi dan ne mogel priti v poštev, začeni s prvim dnevom tistega meseca, ki sledi smrti moža.

3. V slučajih, navedenih pod točko 1 in 2, se bodo izplačevale državne podpore za ves čas, dokler bo trajala sedanja vojska in po končan vojski še nadalje šest mescev.

Visokost državnih podpor, ki se bodo izplačevale vsak mesec naprej, je določena s sledečimi letnimi svotami:

Za invalide.

1. 60 K na leto, če se je sposobnost, si kaj prislužiti, zmanjšala za najmanj 20, toda ne več kakor za 50 odstotkov.

2. 120 K, če se je sposobnost, si kaj zaslužiti, z ozirom na prejšnji poklic, zmanjšala za 50 do 100 odstotkov.

3. 180 K, če je dotičnik popolnoma nezmožen si kaj prislužiti.

Za svojce invalidov.

1. 60 K na leto za ženo invalida, ki dobiva še vrhu tega sam podporo v visokosti, označeni v točkah 1 do 3.

2. 36 K na leto za vsakega zakonskega ali nezakonskega otroka dotičnega invalida.

3. Po 60 K na leto za zakonskega očeta ali starega očeta, za zakonsko ali nezakonsko mater invalida, ki ima sam pravico do podpore, določene v točkah 1 do 3, toda z omejitvijo, da celokupni znesek teh podpor ne sme znašati več kakor 120 K na leto.

Za svoje padlih ali umrlih.

1. Vdova dobi na leto 120 K.

2. Vsak zakonski ali pozakonjeni otrok dobi na leto 12 K.

3. 36 K na leto dobijo zakonske ali pozakonjene sirote, ki so brez starišev, če je padli zapustil le samo eno tako siroto. Po 30 K, če je zapustil 2, po 24 K, če je zapustil 3 in po 18 K, če je zapustil 4, ali več takih sirot.

4. 60 K na leto bo dobivala vsaka nezakonska sirota, če je v oskrbi vdove, ki ima pravico do pokojnine za padlim, ali pa pravico do državne podpore.

5. 108 K za tisto nezakonsko siroto, za katero je dosedaj skrbel padli ali umrli in za katero ne pride ena zgoraj označenih točk v poštev, po 120 K, če je zapustil dve, po 96 K, če tri in po 90 K, če je zapustil štiri ali več takih sirot.

6. Po 60 K za zakonskega očeta in starega očeta, za zakonsko ali nezakonsko mater, nadalje za zakonskega očeta nezakonske matere z omejitvijo, da celokupna svota vseh podpor ne sme znašati več kakor 120 K. Pri tem pridejo v poštev v prvi vrsti stariši, v drugi stari oče ali stara mati.

V cesarski naredbi se določa, da bodo dobivali dečki podporo do končanega 16. leta, dekleta pa do končanega 14. leta svoje starosti.

Za svoje padlih ali umrlih veljajo iste pravice, kakor za svoje pogrešanih. Invalidom, ki so popolnoma delanezmožni, se lahko v slučaju, če je to neobhodno potrebno, podelijo večje podpore, kakor je sedaj določeno.

Letni zneski vseh podpor skupaj z invalidovo pokojnino vred pa ne smejo znašati več, kakor 600 K na leto.

Vse označene podpore se podelijo le tedaj, če se prosi za nje in če je dokazano, da je prošnjik te podpore potreben.

Prošnje za podpore se morajo vložiti nstmeno ali pismeno pri županstvu tiste občine, v kateri biva prošnjik.

Razno.

Veselje in navdušenje, ki se je pojavilo po došlem uradnem poročilu o zavzetju Lemberga po vsej avstro-ogrski monarhiji, je naravnost nepopisno. Zvonili so zvonovi, streljalo se je iz kanonov in možnarjev, hipoma so bila vsa poslopja v zastavah in okna razsvetljena; po ulicah pa so korakale bakljade z godbami, — ljudje in narodi so se bratili, ranjeni vojaki so jokali od veselja. . . . Tudi pri nas na spodnjem Štajerskem in na Koroškem je bilo navdušeno veselje velikansko. Zlasti v mestih in trgih, kjer prihajajo vesti preje nego na deželo, je bilo veselje živahno. V Ptujju je vojaško poveljništvo s prostovoljnimi strelci priredilo krasno bakljado, kateri na čelu je korakala infanterijska godba. Pred c. k. okrajnim glavarstvom se je obhod vstavlil. G. uradni vodja dr. vitez pl. Netoliczka imel je nagovor, v katerem je slavil junaštvo naše in nemške armade, ki sta združeni dosegli to krasno zmago. Končal je s „hoch“-klici na našega cesarja Franc Jožefa I. in na nemškega cesarja Viljema II. Godba je pod velikanskim navdušenjem zasvirala avstrijsko in nemško cesarsko himno. Poslopja v mestu so bila večinoma slavnostno razsvetljena. Danes je mesto v zastavah. Ednaka poročila o slavnostnem obtrajanju velike te zmage nam prihajajo iz raznih krajev. Sovražnika bi pač morala groza obiti, ako bi videl, koliko požrtvovalnosti in navdušenja ima avstro-ogrsko ljudstvo, to pa zdaj po 10 mesecih svetovne vojne. Bog nam ohrani to domovinsko navdušenje in potem nam mora priti tudi končna velika zmaga!

Novi ptujski prošt. Cesar imenoval je debanta in župnika v Ljutomeru g. Martina Jurkoviča za prošta in glavnega župnika v Ptujju.

Lepa soproga. Iz Korošic se poroča: Dne 13. t. m. pogorelo je gospodarsko poslopje pri vojaki se nahajajočega posestnika Franca Fijan v Poleni. Škoda znaša 2000 kron. Požar je napravila žena posestnika sama. Mož je namreč, predno je odšel k vojakom, s primernimi odredbami njeno zapravljanje vstavlil. Zato se je hotela maščevati in z zavarovalnino nova sredstva za zapravljanje v roko dobiti.

Umrli je v Gradcu rudniški direktor v p. gospod Martin Terpotitz v 76. letu svoje starosti. Pokojnik bil je mnogo let direktor trboveljskega rudokopa. Dobil je od cesarja zlati zaslužni križec s krono. Napram delavcem je bil pravičen; gotovo ga ima marsikateri starejši rudar še v živem spominu. Kot geološki strokovnjak žviljal je povsod največje spoštovanje. N. p. v m.!

Zaprl so v Celovcu dekle Otilijo Kus iz Hotmanevsi, ker je pomagala svojemu ljubčku vojaku Johanu Kraus, da je ta dezertiral. Kraus nosi baje veliki kuhinjski nož seboj. Zaprla Kus se bode imela pred naglim sodom zagovarjati.

Smrtni strah. Pri krčmarju Romu v Celovcu uslužbeni delavec Lukaž Stifter se je pri delu tako prestrašil, da ga je zadela srčna kap in se je takoj mrtev na tla zgrudil. Stifter bil je že 74 let star.

Velika tatvina. V Celovcu so zaprli nekega trgovskega pomočnika, ki je svojemu gospodarju tekom pretekle zime blaga za več kot 2000 K ukradel. Blago je deloma prodal, deloma ga je dal svoji ljubici, ki ga je proč pošiljala. Oddali so tata deželni sodnji.

Vlom. V Raiblu so vlomili predrzni tatovi v trgovino Jožefa Guggenbichler, ki se nahaja zdaj v Celovcu in so gotovo mnogo blaga pokradli. Vlomilci so baje najbolj na življenska sredstva gledali.

Drugi ropar. Poročali smo v zadnji številki, da je bil infanterist Valentin Sporer zaradi roparskega napada na nekega posestnika v Ragoznici na smrt obsojen in tudi ustreljen. Ropar pa je izvršil skupaj s posestniškim sinom Jožefom Kokol, ki se nahaja tudi v preiskovalnem zaporu. Zdej je tudi Kokol v zaporu priznal, da se je ropja udeležil. Oddali so ga okrožni sodnji v Mariboru, kjer bode v kratkem sojen. Pred nagli sod se ga namreč ne more postaviti, ker na dan ropja za civilno prebivalstvo nagli sod še ni bil proglašen.

Dve žrtvi požara. Iz Sv. Urbana pri Ptujju poroča „Grazer Tagblatt“ z dne 18. t. m.: Danes ob pol 6. uri zjutraj izbruhnil je pri posestniku Francu Rodošek v Janežovcih ogenj, ki je hišo in gospodarsko poslopje popolnoma uničil. Tudi dva otroka posestnika (10-letna deklica in 7-letni deček), ki sta spala na podstrešju, izgubila sta svoje življenje; našli so ju kot zgorela mrliča. Živino so razven ene svinje rešili. Mrva, žitje, gospodarsko orodje in obleka so zgoreli. Škoda je velika in le deloma zavarovanjem krita. Stariši so že enega sina v vojni izgubili.

V Celju so zaprli gimnazijo in vse ljudske šole.

Pod vlak prišel je rekrut Franc Šlepihar v Zidanem mostu. Hotel se je v Maribor peljati ali padel je pod vlak, ki mu je zmučkal desno nogo.

Umrli je v Mariboru zdravnik dr. Franc Kornfeld. N. p. v m.!

Junaške smrti padel je na italijanskem bojišču dr. Karl Went, profesor na deželni višji realki v Gradcu. Pokojnik bil je dalje časa tudi profesor na deželni višji gimnaziji v Ptujju. Kot učitelj kakor človek pridobil si je v kratkem splošno spoštovanje. Večna čast mlademu junaku!

Nagli sod v Ptujju. V zadnji številki prinesli smo natančno poročilo o razpravi proti Valentinu Sporerju zaradi ropja. Sodba se glasi tako-le: Poljsko vojno sodišče pri c. in kr. vojaškemu poveljništvu v Gradcu kot nagli sod je po dne 15. in 16. junija 1915 v Ptujju se vršeci glavni razpravi proti infanteristu c. kr. infanterijskega regimenta št. 17 Valentinu Sporer kot pravo spoznalo: Valentin Sporer je kriv: on je v noči od 30. na 31. maja 1915 v Krotovcih, občina Ragoznica, v družbi nekega roparskega sodruga Johan Markeš silo

storil, da hi si prilastil njegove gotovine v znesku 154 K, njegove usnjate denarnice, njegove niklaste remontoarure s trovratno verižico s priveskom in njegovega žepnega noža. Pri temu se je s tem nasilnim počenjanjem pričeti rop tudi zgodil in je imel tudi ranjenje oropanega, ki je imelo motenje zdravja več kot 20 dni za posledico; s tem je izvršil zločin ropo po §§ 483, 485 d, 476, 487 in 488 k. p. in se vsled tega obsodi na kazen smrti na vešalih z izključenjem iz stana oborožene sile. Po potrjenju te sodbe po pristojnem poveljniku, ki je smrtno kazen na vešalih v smrtno kazen potom ustreljenja spremenil, se je sodbo naglega soda obtožencu dne 18. junija 1915 ob 3. uri 15 minut polpoldne razglasilo in potem ob 5. uri 15 minut izvršilo.

Iz Koroške. Svarilo. Opetovano prihajajo otroci in druge civilne osebe v bližino vojaških naprav, prižigajo v temi tam luči itd. Tako pride dostikrat do nepotrebne alarmiranja varstvenih straž; zna pa tudi do rabe orožja priti. Sviri se torej prebivalstvo z ozirom na velike nevarnosti, da naj se ne približuje vojaškim objektom. — Splošna cenzura na Koroškem. Vse poštne pošiljke, ki se jih pošilja na Koroško ali pa iz Koroške, podvržene so splošni cenzuri. Natančneje določbe glede cenzure je razvideti iz posebnih razglasov, obsešanih pri poštah uradnih.

Neposredni davki. Piše se nam: Tekom III. četrtletja 1915 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli cziroma plačani v naslednjih obdobjih: 1. Zemljiški, hišno razredni in hišno-najemniški davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemniškega davka in sicer: 7 mesečni obrok dne 31. julija 1915, 8 mesečni obrok dne 31. avgusta 1915, 9 mesečni obrok dne 30. septembra 1915. 2. Občna pridobnina in pridobnina podjetb, podvrženih javnemu dajanju računov. 3. četrtletni obrok dne 1. julija 1915. Ako se navedeni davki oziroma pripade deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v zmislu postave z dne 15. januarja 1904 dež. zak. št. 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti zuašajo od vsakih 100 K dotične dolžnosti in za vsak zamujen dan 13 vin. in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgor naštetim rokom do vstetega dne vplačila zapadne dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se ista s pripadnimi dokladami in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potem predpisanega prisilnega postopanja.

Recept za dober kruh. C. kr. ministerstvo opozarja, da se na Ogrskem peče prav dober kruh po naslednjem receptu: sestavine: 2 kg koruzne moke, 1 1/4 kg pšenične moke (valčini mlin št. 4), 3/4 kg ržene moke, 1 1/4 kg kuhane pasiranega krompirja (rumen krompir je boljši kakor rožnik), 14 dkg soli, 2 dkg drož, kislega testa v velikosti zemlje, 3 litre kropa, 1/4 kg mlačne vode. — Izdelovanje: 1 1/4 kg rumenega krompirja se skuha, olup, pasira in ohladi (v kuhnem stanju iztehta). Zvečer ob 10. uri: koruzna moka se preseje, zmeša s 3 litri vrelega kropa in napravi trdo testo; pasiran krompir se primeša in testo še enkrat dobro premeša in to potem ostane čez noč v kozi. V istem času se zmeša v nečkah 1 1/4 kg presejana pšenične in 3/4 kg ržene moke, v kot se napravi kravaje (Dampfl) iz 1/4 litra tople vode, 2 dkg drož v velikosti zemlje. Ob 7. uri zjutraj se koruzno testo (ki je postalo čez noč mehko) zmeša s 14 dkg soli in prejšnjo maso v trdo testo. (Pred mrazom varovano ostane testo do 10. dopoldne, dokler se ne dene v peč). Če je preveč vode, testo razpade. Te vrste kruh je dober in v vsakem oziru ustrežajoč.

Novi bankovci po 2 kroni. Avstro-ogrška banka izda nove bankovce po 2 kroni. Bankovci se bodo od sedanjih razlikovali le potem, da bo papir boljši.

Avstrijci v Ameriki. V hrvaškem saboru je poslanec dr. Silovič v posebni interpelaciji opozarjal, da živi skoraj šteti del hrvaškega

Ljudstva v Ameriki. Ti ljudje ne morejo priti domu, v Ameriki pa so izročeni najhujši bedi, ker je tam nastala — razven v nekaterih industrijah — velika stagnacija. Interpelant je pozval vlado, naj rojakom v Ameriki v njihovi bedi pomaga, oziroma naj jim omogoči povratek v domovino. To velja tudi za Slovence, katerih je na stotisoče v Ameriki.

Junakinja. V Przemyslu je umrla gospodična Valentina Vanpotič iz Ljubljane Rudolfska sestra „Rdečega križa“ kot žrtev svojega pčelica. N. p. v. m.!

Razprava proti bosanskim študentom radi tajnega združevanja z veleizdajniško tendenco se je pričela 14. t. m. v Travniku. Obtoženih je 65 študentov, od teh pa večji del zaradi rušenja javnega miru. O razpravi, odnosno o sodbi bomo poročali.

Dva sina in 14 vnukov v vojni ima 93-letni kmet Gampenrieder v Bolcanu. Dva vnuka sta na bojnem polju že padla junaške smrti. Starčka jako veseli, da sta njegova tudi že priletna sinova šla v boj proti laškemu sovragu. Pravi, da bi šel sam tudi, ko bi bilo mogoče.

Obsojeni veleizdajci. „Nova Reforma“ poroča iz Tarnova: Z razglasi se javlja: Vojno sodišče 4. etapnega poveljstva je obdilo zaradi veleizdaje sledeče osebe na smrt največšalnih: profesorja učiteljskega seminarja Lazarski, železniškega kurjača Pasiecznik, trgovca Fast, kamnoseka Musial, peka Plonk, čevljarja Weiss in dekl. Nytkowno. Zadnjim trem se je smrtna kazen spremenila v 10 do 20 letno ječo, na ostalih pa se je takoj izvršila.

Poziv k varčenju z živili in kurilom. Vojna hrana prebivalstva. Na vspodbudo namestništva sta stopili v službo obširnega prosvetnega dela dve ženski organizaciji na Štajerskem in sicer „Občno nemško društvo gospa v Gradcu“ in „krajevna skupina Gradec državne organizacije gospodinj v Avstriji.“ To delo ima namen prebivalstvo navajati k varčnemu uporabljanju za prehrano prebivalstva, navajati k varčnemu ravnanju z živili ter k stvari primernemu uporabljanju za prehrano prebivalstva v vojni posebno važnih živil. Obe družbi gospa razvijate v celi deželi posebno živo delovanje s prirejanjem potovalnih predavanj, ki so navadno družena s praktičnimi tečajji v kuhanju. Pri tem jih podpirajo v posameznih krajih posebni krajevni odbori domačih gospodinj, katerim so istotako omogočili priznanja vredno delovanje v mnogih slučajih še le kurzi in predavanja po trudpólnih pripravah; njim vsem dolgujejo prebivalstvo in zlasti oblasti, katerih prizadeve se s tem bistveno podpirajo, posebno zahvalo. Dosedaj so bila predavanja prirejena na 46 krajih na Štajerskem. Tozadevna poročila kažejo, da prebivalstvo povsod posluša predavanja z razumom in je upati, da bo trudpólno delo prosvete prineslo dobre sadove.

Vojaški dopusti povodom žetve. C. kr. korespondenčni urad poroča 19. t. m.: Vojni minister in deželnoobrambni minister sta z ozirom na narodno gospodarsko važnost dela ob žetvi odredila, kako se smejo podeljevati dopusti moštvu, ki se nahaja v zaledju, kako se smejo določati delovne skupine in v katerih izjemnih slučajih se sme dovoliti začasen odpust iz črnovojniške službe.

Sedanje maksimalne cene za žito ostanejo v veljavi do 31. julija t. l. Vse nove pridelke, razen tistega, kar bo kmetovalec za prihodnje celo leto neobhodno doma potreboval, si bo privojila uradna vojna žitna družba in ker vse kaže, da bo letošnja letina izborna, zato je že sedaj gotovo, da bodo nove maksimalne cene, po katerih bo imenovana žitna družba pridelke kupovala, znatno nižje. Kdor ima še sedaj nepotrebno velikih zalog, naj jih pravočasno proda, če ne bo imel veliko izgubo, in kdor bo svoje žito hitro omlatil in pred 31. julijem po stari ceni prodal, bo vsekako več zaslužil, kakor tisti, ki bo s prodajo odlašal. Prihodnje leto ne bo pomanjkanja in bo pravočasno vse tako urejeno, da nihče ne bo mogel po oduševski spekulirati.

Požari v Londonu. V zadnjih dneh se širijo v Londonu in v drugih angleških mestih skrivnostni požari. Angleži dolže Nemce, da so ti povzročitelji teh požarov. Sedaj se je pridružil celi vrsti takih še nov požar. V Regent Streetu v

Londonu je izbruhnil veliki ogenj, to pa v neki tovarni za gumi. Šele delovanju nad 100 požarnih bramb se je posrečilo ogenj vsaj toliko omejiti, da se ni naprej razširil. Vendar je uničenih kakih 50.000 kil surovega gumija. Škoda je seveda velikanska.

Izdatna obsodba. Na Dunaju je bila 17. t. m. obravnava proti tvrdki Edvard Sachs & Co., koje lastnika sta neki Mihael Lichtenstern in J. Zeiger. Ta tvrdka kupuje z mastjo in je na Dunaju v Ljubnu, v Gradcu, v Celovcu in v drugih krajih prodajala mast dražje, kakor je znašala tržna cena. Od decembra do marca je vedno prodajala kilogram masti za 2 do 55 vinarjev nad najvišjo dunajsko tržno ceno. Sodišče je obdilo Lichtensterna in Zeigerja vsakega na 42.000 K oziroma vsakega na 14 dni zapora in je proglasilo za zapadlo vso mast, kar jo je oblast pri tej tvrdki zaplenila. Te zaplenjene masti je 25.000 kilogramov in je vredna 150.000 K. Če se dasta obsojena dražilca zapreti, ju bo njiju početje veljalo le 150.000 K, že pa ne bodeta marala iti na ričet, ta bo dražjenje masti veljalo skupaj 234.000 K. 234.000 K — to pa res niso mačje solze.

Patriotizam Ziljske doline. Kor. urad poroča: Deželni predsednik dr. prof. Lodeon-Laterano je potoval minul teden v spremstvu okrajnega glavarja dr. pl. Jessernigga po Ziljski dolini. Povsod se je zamogel deželni predsednik prepričati o samozaupanju prebivalstva, ki je z veseljem pripravljeno, ustreči vsem zahtevam v dolini se nahajajočih čet in ki nevstrašeno ter zvestvom izpolnjevanju svojih dolžnosti doprinaša neobhodno potrebne žrtve, ki jih zahteva poljožaj.

Dolžnost naznanitve mlatilnih strojev. Kor. urad poroča: Ministerjalna odredba glede naznanitve zalog žetve nalaga tudi dolžnost naznanitve mlatilnih strojev na poljedelsko ministerstvo do 28. junija.

Krompirja imajo na Nemškem toliko, da skoraj ne vedo kam z njim. Državni tajnik dr. Delbrück je rekel: „V krompirju se bomo še zadušili.“ V nekaterih krajih na Westfalskem, kjer so mestne občine nakupile velike množine krompirja, ga zdaj prodajajo cent po 2 marki, to je po 2 K 40 v.

Kar dva! V Budimpešti so zaprli dva vojna liferanta. Evgena Drechslerja in Hajnalko Fenyveša, ki sta z drugimi, že prej pod ključ spravljenimi somišljeniki, preskrbovala armado s suknom. Koliko je ta družba prigoljufala, še ni dognano, a so morale biti znatne svote. Fenyveševe hčere so namreč obdolžene, da so pri hišni preiskavi, pri kateri se je dobilo polno denarja, izmaknile 200.000 kron. Drechslerjeva žena pa je priznala, da je iz jeze zaradi hišne preiskave več kupov bankovcev vrgla v ogenj.

Čenjeni naročniki naj oprostijo, ako pride list zdaj pozneje. Naša krivda to ni. Valed vojne je železniški in poštni promet tako omejen in predrugačen, da prihajajo vsi listi zakasnjeno. Kar je v naših močeh, se bode gotovo storilo, da dobijo cenj. odjemalci „Štajerca“ pravočasno.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Naše napredovanje.

K. B. Dunaj, 24. junija. — Splošni položaj v vzhodni Galiciji se ni spremenil. Vzhodno in severno-vzhodno Lemberga so boji z močnimi ruskimi četami. Na zgornjem Dnjestru smo zavzeli Mikolajow in Zydaczow. Doli tega mesta so naše čete po težkih bojih na raznih krajih na desni breg Dnjestra prešli. Med Vislo in Sanom se Sovražnik naprej umika. Severno Visle smo zadnje straže Rusov čez Kamienna nazaj vrgli. Zasedli smo Ostrowiec in Sandonierz.

Na koroški meji bili so pri malem Palu močni italijanski napadi zavrnjeni. Drugače na tej in tirolski meji le močni topovski ogenj. V pokrajini Krna vlada ob Soči hudi topovski boj. Napadi Italijanov pri Gradiski in Monfalconu so se izjalovili.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

S 5/15.
24. CC.

Sklep.

Za prodajo štacunskega blaga v konkurzni zadevi **Janeza Vavpotič v Makolah**

in sicer v celoti ali večjih partijah se odredi na dan

4. julija 1915

popoldne ob 2. uri v Makolah.

C. k. okr. sodišče v Sl. Bistrici odd. I. dne 19. junija 1915.

Gospodarske.

Letni in živalski sejni na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni kramarski sejni; sejni, zaznamovani z zvezdico (*) so živalski sejni, sejni z dvema z zvezdicama (**) pomenijo letne in živalske sejni.

Dne 24. junija v Stralleggu, okr. Brkfeld; pri Št. Rupertu**, okr. Weiz; v Hartberg na Lebingu**, okr. Hartberg; pri Št. Janžu, okr. Oberzeiring; pri sv. Lenartu v Slov. Goricah**; pri Št. Janžu na Dravskem polju**, okr. Ptuj; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Fürstenfeldu**; v Kirchbachu**; v Hieflau okr. Eisen-erz; v Waldu okr. Mautern; v Konjicah**; v Lučah, okr. Gornjigrad; v Laškem**; v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 25. junija v Rogatcu (sejem s ščetinarij); v Lipnici*; v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 26. junija v Brežicah (svinjski sejem); pri sv. Križu, okr. Ljutomer; v Cmureku**; v Stallhofenu**, okr. Voitsberg.

Dne 28. junija pri sv. Lovrencu na Dravskem polju**, okr. Ptuj; na Ponikvi*, okr. Šmarje pri Jelšah; v Ribnici**, okr. Marenperk; v Feldbachu**; pri Št. Janžu**, okr. Arvež; v Gradcu (sejem z rabno žiaino).

Dne 29. junija v Mönchwaldu, okr. Vorau; pri Sv. Petru, okr. Ljubno; v Gomilici, okr. Lipnica; v Geistalu, okr. Voitsberg; v Saala, okr. Voitsberg; pri Sv. Petru okr. Oberwölz.

Dne 30. junija v Rajhenburgu**, okr. Sevnica; na Spodnji Polskavi*, okr. Slovenska Bistrica; v Trnovcih*, okr. Ptuj; v Zrečah**, okr. Konjice; v Solčavi*, okr. Gornjigrad; v Ormožu (sejem s ščetinarij); v Imen-ek (svinjski sejem), okr. Kočje; v Gradcu (svinjski sejem).

Dne 1. julija na Ptujski gori*, okr. Ptuj; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (mesečni konjski in živalski sejem).

Dne 2. julija v Garrachu**, okr. Weiz; Auf-fenhofu, okr. Hartberg; v Putterwaldu, okr. Oberzeiring; v Št. Ilgu pri Turjaku**, okr. Slov. Gradec; v Remšniku**, okr. Marenberg; v Oppenbergu, okr. Rottenmann; v Ptujski gori, okr. Ptuj; v Polenšaku, okr. Ptuj; v Rogatcu (svinjski sejem); v Wildonu**; v Gradcu (svinjski sejem).

Dne 3. julija v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 4. julija v Št. Ožvaldu v Freilandu, okr. Deutschlandsberg; pri cerkvi Sv. Ilga, okr. Hartberg; v Stanzu, okr. Kindberg.

Dne 5. julija v Marenbergu**; v Št. Petru ob Ottersbachu*; okr. Cmurek; v Videnu, okr. Brežice; pri cerkvi Sv. Ilga**, okr. Hartberg; v Ormožu.

Letos se je prikazalo že precej spomladi vse polno listnih ušc. Ta mrčes, ki se polovi različnih rastlin in jim pije sok, onesnaži s svojimi izločki tudi liste in sadje. Ker takšno zamazano listje ne more več dihati, vsabne in odpade pred časom. Kmetovalčeva, osobito pa sadjerejčeva skrb naj bo, da ta mrčes, čim ga opazi, takoj zatre. Prav dobro sredstvo za pokončenje listnih ušc je naslednje: Za vsak h 100 litrov vode se vzame 1½ kg kasijevih tfsk (Quassiaholzspänne), ki se dobe v drogerijah, ter denejo močit eno noč v 10 l. vode. Naslednjega dne se vse to dobro skuha. Nato naj se dene vžvaha v kakšno posodo (kad) 100 l. vode, napne čez njo kos platna za vreče in zlijte v kubo nanj, da se ista precedi. Tej precejjeni tekočini naj se doda še 2½ kg mazavega mila (Schmierseife), katero so tudi

dobi v drogeriji, nato vse do dobra premeša in poškropi z njo od ušic napadene rastline. Če listje še ni požrasto zvito, zadošča. Če se poškropi rastline kar naravnost s pomočjo trtne škropilnice, ako pa je listje zvito, pripogne naj se napadeni poganjek navzdol in ga vtakne ali pomoči v to raztopino. Ta raztopina pomori vse one ušice, katerim pride do živega, listju in sadju pa nič ne škoduje.

Kakšno apno se naj rabi za napravo gailčno-apnene raztopine. Več ali manj vsako leto opazimo, da ta in oni vinogradnik, osobito pri prvem škropljenju, mnogo trtnih poganjkov opali. Večinoma tiči vzrok v tem, da se je uporabilo za napravo škropilne tekočine že presušeno ugašeno apno. Zato se toplo priporoča, naj se uporablja v ta namen izključno le mastno ugašeno apno, bodisi da se ga vreže z notranjih plasti že ugašenega apna ali pa da se živo v to svrhu sproti ugaša.

Če želiš imeti fižolovo stročje v jeseni, vsadi fižol meseca julija ali avgusta. Za predelovanje jesenskega stročja rabi samo nizki ali pritlikavi fižol. Ker ni žilasto stročje nič kaj prijetno za usta, zato glej, da si poiščeš seme fižola, katerega stročje ni žilasto. Nizki fižol sadi v vrste na razdaljo 30 cm in v vsako z motikico napravljen jamico deni po 3-4 zrna. Nikar ne sadi fižola v sveže pognojeno, marveč v takšno zemljo, ki je bila že prej za kakšno drugo rastlino pognojena in si jo z lešic pobral. Ako pa takšne zemlje nimaš, ampak drugo bolj pusto, potem pognoji jo s superfosfatom in kalijevo soljo, ali pa vzemi namesto teh dveh lesni pepel.

Porablajte kislico! Deutsche landwirtschaftliche Presse priobčuje: Kislico (kisavca) naj bi se v vojnem času, ko je vse tako drago, bolj vpoštevalo, že zaradi tega, ker povsod raste; največkrat se jo najde na robih ob potih in v jarkih. Kislica zdravju jako prija in je zelo tečna rastlina, ki povzruha tega nič ne stane. Vsakdo naj bi si od te rastline dokaj vkupal, kar ni težko, in si tako zagotovil zalogo te brezplačne zelenjave, zlasti ker se dajo steklenice za ta namen prav lahko dobiti. Da si za celo leto vgotovimo to zelenjavo, jo v juniju ali juliju natrgamo, liste čedno umijemo in z malo vode mehko skuhamo. Če se dene kislica takoj po umivanju k ognju, zadostuje za kuhanje že voda, ki se drži na listih. Če je kislica mehko kuhana, kar se doseže v desetih minutah, se to tvarino preceedi skozi mrežo, napolni vročo v čedne, suhe steklenice in zamaši. Če je kislica kuhana v lastnem soku, torej skoraj brez vode, kakor je zgoraj omenjeno, tedaj se drži leta dolgo, ne da bilo treba steklenice posebno zadelati. Kislico pa lahko tudi po leti pripravimo kakor špinado, tedaj se pa mora dati v zelenjavo nekoliko sladkorja. Če se hoče pozneje od vkubane kislice napraviti juho, tedaj se dene vsebina ene steklenice v lonec in se prilije k temu toliko vode ali, kar je še boljše, mesene juhe, da dobi juha zaželjeno kislino, potem se prida nekoliko smetane in moke in soli po okusu. Če se da v kislinu juho nato še nekaj trdo kuhanih ali stepenih jajc, tedaj je nasitna in okusna hrana, ki malo stane in pomeni za nerazvjenega človeka samostojen obed. Včasih najdemo kislico tudi nasajeno v vrtovih, vendar je prosto v naravi se nahajajoča boljša i kar se tiče okusa i trpežnosti.

Mladenci!

Pokažite svoje navdušenje za cesarja in domovino in stopite v vrste

c. k. prostovoljnih strelcev.

Naznanila sprejema poveljništvo c. kr. strelcev v Ptuju, rotovž, I. nadstr.

Sladko mrvo

kupuje v vsaki množini M. Blaschitz, gostilna, Ptuj, živinsko sejmišče. 274

Pridni prodajalec

ali

prodajalka

zmožna nemščine in slovensčine, se takoj sprejme v trgovini z mešanim blagom Anton Krautsdorfer, Slov. Bistrica. 280

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva

v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje. Vrednaja in poštenja v mestni stražnici (rotovž).

Alois Schnideritsch

Maribor

Theresienhof.

Čebule (luk)

limone

kava

sladkor

medicinalni

kognak

najceneje

dokler

traja zaloga

Schnideritsch, Maribor

Theresienhof. 285

Išče se vešči

kravar

za sanatorij Brestovac na Sljemenu. Ponudbe na upravo sanatorija Brestovac-Zagreb, Preradovičeva ul. 17. 284

Mlado dekle

za vse delo se takoj sprejme pri g. Hans Strasschill Breg pri Ptuj. 286

2 hlapca

mlada, vojaščine prista se za domača dela takoj sprejmeta. Mesečna plača K 20— in dobra oskrba. Vprašanja na gostilno Blaschitz, Ptuj, živinsko sejmišče. 268

Komi

ki govori nemški in slovenski, pridni prodajalec se sprejme pri Hans Sirk, Maribor, Hauptplatz. 264

Sesekani špeh,

koruzo, kašo, ajdo kupuje Hans Sirk, Maribor, Hauptplatz. 265

Vino

belo in rdeče K 56— do K 80—, 50% na prava slivovka in droženka K 184—, vinsko-zeleni sodi 300 do 800 litrov K 10— za 100 litrov, prodaja J. Kravagna, Ptuj. 265

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kovanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

I. kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Razglas.

Hranilnica mestne občine Celje naznanja, da se pri njej kakor doslej tudi zanaprej obrestujejo hranilne vloge s

4 ¹/₂ %

Z novimi kakor tudi s dostavnimi vlogami zamore lastnik vložne knjižice vselej in v vsaki višini vloge prostovoljno razpolagati.

Knjižice lastnih hranilnih vlog kakor tudi vojnega posojila se sprejemajo v brezlačno shranitev.

Zunanjim vložiteljem nudijo se brezplačno na razpolago poštni-položni listi.

V spomin 50-letnega obstanka te hranilnice

izdajale se bodo v tekočem letu posebno lepo opremljene vložne knjižice, ki imajo izvanredno sposobnost za darila.

Patriotičen kinč in oficijelni znaki ces. in kr. vojnega ministerstva na Dunaju.

Št. 131. Ofic. črna-rumeni križ c. in k. vojnega ministerstva . . . 2 K
Št. 132. Ofic. državni križ c. in k. vojnega ministerstva . . . 3 K
Št. 133. Ofic. avstrijsko-ogrski-furški znak c. in k. vojnega ministerstva 2 K

Št. 144. Ofic. železni prstan c. in k. vojnega ministerstva . . . 1 K
Št. 145. V srebro vdelan 3 K
Št. 146. V zlato vdelan 6 K in 12 K
Št. 150. Pravi srebrni prstan, ofic. črna-rumeni križ, poslačen . . . 3 K
Št. 151. Isti kot manjši gumbi . . . 3 K
Št. 152. Isti kot uhani 5 K
Št. 166. Ofic. vojni prstan „Zlato dal sem za železo“ v srebro vdelan K 7--
Št. 167. V 14-karatno zlato vdelan K 9-- in K 12--

Kot mera zadostuje papirnat odrezek. Pošlje se proti vpošiljavi dotičnega zneska in 50 vin. za poštnino; pošilja se tudi na bojišče od:

I. izvozna trdka vojnih ur za armado
Maks Böhnel
Dunaj, Margaretenstrasse 27/51.

Ilustrovani cenik zastoj.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepanje krvi proti slabosti in bleličnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1 20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihu à 80 vin. — Balzam za gih, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1'20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1 60 — Izvirni strup za podgane, miši, šurke à K 1—. Razpošiljatev **L. Herbst**, apotk. ka Bleiburg na Korčskem. 49

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 11— franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši čaj K 2'20 oddaja **A. Sapira**, 490, eksport kave in čaja Galanta. 756

Vinogradniki!

Priskrbite si pravočasno uspešno sredstvo zoper **Peronospero! Bakrena galica** (Kupfervitriol) se vsled vojske tudi za visoko plačilo skoraj ne more dobiti. Kot popolno in najboljšo preizkušeno namdestilo priporočati se zamore le 156

Perocid.
Perocid pošilja po najnižji ceni trdka:
D. Rakusch v Celju.

Zahtevajte

zastoj in franko moj glavni cenik z 4000 podobami ur, zlatega in srebrnega blaga, godbenih instrumentov, usnjatega in jeklenega blaga, predmetov za domačijo in toaletu, orožja itd.

Prva fabrika ur HANNS KONRAD
c. in kr. dvorni liferant, BRUX št. 731 (Česko).

Nikel-Roskopf-ure K 3'90, 4'20, 5—. Srebrne ure K 8'40, nikel-budilnica K 2'90; budilnica z dvema zvonocma K 4—. Razpošiljatev proti povzetju. Brez risike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 89

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven klalnice in pinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo. Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Krojač

priden in trezen se takoj sprejme v trgovini z mešanim blagom **Josef Presker**, Zreče pri Konjicah. 263

Trgovski učenec

nemškega in slovenskega jezika zmožen se sprejme v trgovini z mešanim blagom **Josef Presker**, Zreče pri Konjicah.

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Mestna hranilnica v Ptujju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Krapinske -toplice ozdravijo protin, revmatizem in skrnino.

(na Hrvatskem) Pojasnila in prospekt se dobe zastoj od ravnateljstva.

Otvorjene od 20. aprila naprej.

Jako fina

zanesljiva, lepa in res cena je vendar le ura od **H. Suttner-ja** v Ljubljani št. 701.

Štev. 189. 14-karatni zlati prstan s kamen. K 3'80
Štev. 1689. 14-karatni zlati uhani z lepimi kamenji K 5—
Štev. 1679. Srebrni uhani z lepimi kam. K—90
Štev. 1203. Niklasta budilnica, dobro anker-kolesje K 3'50

Razpošiljatev proti povzetju ali naprej-plačilu svote. Za kar ne dopade, denar nazaj

Krasi cenik z navodilom, kako je zlato uro dobiti, naj se zahteva zastoj in franko od renomirane kršćanske svetovne razpošiljalnice

Niklasta Roskopf-ura, 36 urno kolesje . . . K 4'10
Štev. 705. Niklasta anker-Roskopf-ura, ki teče v kamenjih . . . K 5'90
Štev. 698. Niklasta cylinder-remontoar . . . K 5'50
Štev. 850. Sreb. plošča pancor-verižica 50 gr. K 7—
" " " " 80 " K 5—
" " " " 15 " K 2'70
" " " " " K 1—
Niklasta pancor-verižica K 1—
Srebrni privesek (podkev) K —90
Štev. 600. Najfinejša prima radij-ura (prava nikel-anker-remontoar, pravo švicarsko kolesje, tekoče v kamenjih, s prima radij-svetločo cifernico in kazalci), jako natanko regulirana K 8'40

Lastna fabrika ur v Štjci. Svetovna znamka „IKO“.

H. Suttner samo v **Ljubljani št. 701.**

Glavni zastop fabrike ur „Zenith“

Največja svetovna eksportna hiša boljših ur.